

लिका नराः । उच्छुम्भरुद्रास्ते ज्ञेया नाहं तेषु व्यवस्थितः ॥ भैरवेण स्वरूपेण देवकार्ये यदा पुरा । नर्तितं तु मया सोऽयं संबंधः क्रूरकर्मणां ॥ क्षयं निनीषता दैत्यान्सोऽदृष्टासो मया कृतः । यः पुरा तत्र ते मयं पतिता अश्रुचिंदवः ॥ असंख्यातास्तु ते रौद्रा भवितारो महीतले । उच्छुम्भनिरता रौद्रा सुरामांसप्रियाः सदा । स्त्रीलोलाः पापकर्माणः संभूता भूतलेषु ते ॥ 71 (fol. 102^b = B. 66^a). De trinitate et unitate. 72. Rudra omnem potentiam Náráyaṇae se debere confitetur¹. 73. De insulis septem mundanis eorumque dominis. 74-88. Mundi descriptio. 89-91. Ad Andhakae caedem trium deorum conjunctione *Trikalá* sive *Triśakti* dea oritur, nimirum ea forma creationem repraesentans. 92 (fol. 124^a = B. 79^b)-94. Mahishae gigantis caedes. 95. Rurus gigas a Chámunḍa occiditur. 96. De Śiva Calvífero narratio, quae eodem fero modo atque in Vámanapurāṇa traditur. 97. Oratio ad venatorem illum pium (capp. 37, 38), Satyatapas appellatum, reddit, et miraculum quoddam narratur. 98. Duodecimus Kárttikae mensis clarilunii dies prae ceteris Vishṇui sacer est. Incipit hoc loco Vasishṭhae cum Śveta rege de variarum largitionum piarum generibus colloquium. Tiladhenudánam. 99. Jaladhenuvividhis. 100. Rasadhenus. 101 (fol. 138^a = B. 88^b). Guḍadhenus. 102. Śarkarádhenus. 103. Madhudhenus. 104. Kshíradhenus. 105. Dadhidhenus. 106. Navanítadhenus. 107. Lavaṇadhenus. 108. Karpásadhenus. 109. Dhányadhenus. 110. Kapilámáhátmyam. Sub finem hujus capitis purāṇae enumerantur. इयं मया हि ते देवि कथिता सार्वकामिका । वराहाख्या वरारोहे सर्वपातकनाशनी ॥ सर्वज्ञा दुहिता चेयं ततो ब्रह्मा बुबोध ह । ब्रह्मापि स्वसुते प्रादात्पुलस्त्याय महात्मने ॥ सोऽपि रामाय च प्रादाद्भागवाय महात्मने । असावपि स्वशिष्याय प्रादाद्भागवाय (प्रादादुग्र्याय A. प्रादादुगीय B.) धारिणि ॥ गर्गोऽपि (दुग्र्योऽपि A.) मनवे प्रादात् दशवः (?) कीर्तितो मया । संबंधः पूर्वकालोक्तो द्वितीयं जृणु सांप्रतं ॥ सर्वज्ञो (सर्वज्ञा A. B.) लब्धवानस्मि त्वं च मत्तो धराधरे । त्वत्तश्च तपसा युक्ता वेत्स्यति कपिलादयः ॥ क्रमेण यावद्भासेन ज्ञातमेतद्विष्यति । तस्यापि शिष्यो भविता नाम्ना वै रोमहर्षणिः ॥ असौ शुनकपुत्रस्य कथयिष्यति नान्यथा । अष्टादश पुराणानि वेद द्वैपायनो गुरुः ॥ ब्राह्मं पादं वैष्णवं च शैवं भागवतं तथा । तथान्यन्तरदीयं च मार्कंडेयं च सप्तमं ॥ आग्नेयमष्टमं प्रोक्तं भविष्यं नवमं तथा । दशमं ब्रह्मवैवर्ते लैंगमेकादशं स्मृतं ॥ वाराहं द्वादशं प्रोक्तं स्कंदं चापि त्रयोदशं । चतुर्दशं वामनं च कौर्म पंचदशं तथा । मातस्यं च गारुडं चैव ब्रह्मांडं च ततः परं ॥² 111 (fol. 150^a = B. 95^a). Vishṇuis laudes. 112. Vishṇus a terra interrogatus ordinum quatuor officia enarrare incipit. 113. De facinoribus et piis et scelestis. 114. Triginta duae res

enumerantur, maximam partem ad cibum, vestimenta, munditiam pertinentes, quae a Vishṇuis cultore vitandae sunt. 115. Jam quibus adjumentis ii, quos delictorum suorum poeniteat, Vishṇum conciliare debeant, deinceps traditur. Atque primum preces commendantur. 116. De cibi generibus in jejuniis vitandis. 117. Preces tribus solennibus diei temporibus (trisandhyá) adhibendae. 118. Facinora proba et honesta enumerantur, quibus peractis homines a metempsychosi liberantur. 119. Kokámukha (sive Koká) locus prae ceteris Vishṇui sacratus est. 120. Duodecimus Kárttikae mensis dies aliaque stata anni tempora Vishṇui sacra sunt. 121 (fol. 168^b = B. 108^a). Duodecimo Phálgunae mensis clarilunii die Vishṇus vernis floribus colendus est. 122. Quaecunque in mundo mira et intelligentiam humanam excedentia eveniunt, ea omnia Vishṇuis potestate mystica (máya) fiunt. Eidemque, quae deis singulis in mundo gubernando tribuuntur provinciae, debentur: या एता देवताः सर्वा यज्ञभागेन तोषिताः । मायामेतामहं कृत्वा तोषयामि दिवौकसः ॥ लोकाः सर्वे विजानंति देवा नित्यं मखाशिनः । मायामेतामहं कृत्वा रक्षामि त्रिदशास्सदा ॥ सर्वोऽपि भजते लोको यष्टारं च बृहस्पतिं । मायामांगिरसीं कृत्वा याजयामि दिवौकसः ॥ सर्वे लोका विजानंति वरुणः पाति सागरं । मायां तु वारुणीं कृत्वा अहं पामि महोदधिं ॥ सर्वे लोका विजानंति कुबेरोऽयं धनेश्वरः । कुबेरमायामादाय अहं रक्षामि तद्धनं ॥ एवं लोका विजानंति वृत्रः शक्रेण सूदितः । शाक्रीं मायां समास्थाय मया वृत्रो निपातितः ॥ etc. Additur narratio satis absurda de Somaśarmane sacerdote, qui quum a Vishṇu petivisset, ut potentiam magicam sibi manifestaret, in mulierem transformatus, varia fata subiit. 123. De Kubjámra, loco sacro, ad Gangem sito, ejusque sacellis. Quo loco Raibhya, vir sanctissimus, Vishṇum coluisse dicitur. 124. De Bráhmaṇae initiatione (bráhmaṇadíkshásútram). 125. De reliquorum ordinum initiatione. Ne Śúdra quidem excluditur. 126. Ceremoniae et preces a viris Vishṇui devotis faciendae. 127. Jam quem ad modum triginta et duo delicta illa, quae cap. 114. enumerata sunt, lustrentur, exponitur. Rájánnapráyaścittam. Si sectae Bhága-vatae socius a rege alimenta sumserit, piaculum esto. 128. Dantakáshṭha-abhakshaṇam. Qui ad Vishṇum venerandum accedunt, antea ligno quodam ad dentes purgandos uti debent. (दंतकाष्ठमखादित्वा यः कर्माणि करोति ते प्रायश्चित्तं च मे ब्रूहि etc.)³ 129. गत्वा मैथुनं संयोगं यो नु मां स्पृशते नरः । स्पृष्ट्वा रजस्वलां नारीं etc. Neve cadavere tacto

¹ Quae in hoc capite leguntur, similiter in pluribus purāṇis recurrunt, e. g. in Váyupurāṇae cap. 24.

² Hoc loco prior libri pars desinere videtur.

³ दंतकाष्ठ 'a bit of wood used by the natives of India to cleanse their teeth.' Carey. Idque lignum duodecim digitos longum fuisse, alio loco traditur. De eodem in cap. 206. haec: अमायां च विशालाक्षि दंतकाष्ठं न खादयेत् । etc.